

РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ОПИТУВАННЯ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ - друге дослідження

Соціологічним дослідженням охоплено 139 вимушених переселенців, в тому числі 75 - з тимчасово окупованих територій та 67 – із зони активних бойових дій. Загальна характеристика респондентів наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Характеристика респондентів, які взяли участь в соціологічних дослідженнях

Характеристика	Переселенці із окупованих територій		Переселенці із зони бойових дій	
	абс	%	абс	%
Всього	75	100	67	100
Чоловіки	21	28,0	19	28,4
Жінки	54	72,0	48	71,6
Особи працездатного віку	17	22,7	33	49,3
Особи пенсійного віку	49	65,3	29	43,3
Особи з інвалідністю	9	12,0	5	7,4

Дослідження проведено у березні-квітні 2024 року за спеціально розробленою анкетною, яка представлена в додатку. Активність респондентів склала 69,5% (роздано 200 анкет). Результати дослідження статистично опрацьовані з використанням загальноприйнятих методів медичної статистики.

На першому етапі дослідження вивчалось питання щодо структури особистих пріоритетів у вимушених переселенців. Оцінка проводилася за бальною системою: 10 балів – найбільший пріоритет, 0 балів – відсутність даної позиції у особистих пріоритетах. За результатами дослідження за кожною позицією анкети розраховувався середній показник. Отримані результати наведено в табл.2.

Таблиця 2

Структура особистих пріоритетів вимушених переселенців

Особистий пріоритет	Переселенці з тимчасово окупованих територій (п-72)		Переселенці із зони активних бойових дій (п-67)	
	Бали	Ранг	Бали	Ранг
Особисте здоров'я	7,2	8	6,8	7
Здоров'я членів сім'ї	7,4	6	7,4	6

Безпека членів сім'ї	7,6	5	8,2	1
Особиста безпека	7,3	7	7,9	4
Економічний стан сім'ї	8,8	1	8,0	3
Забезпечення сім'ї якісними продуктами харчування	7,9	4	7,7	5
Зв'язок з рідними із зони активних бойових дій	8,2	3	8,1	2
Зв'язок з рідними, що на фронті	8,7	2	8,2	1
Стан покинутої нерухомості	7,1	9	6,8	7
Забезпечення комфортних умов проживання	6,2	10	6,5	9
Можливість працевлаштування	8,2	3	8,1	2
Відновлення соціального статусу	6,2	10	5,4	8

Аналіз отриманих в ході дослідження та наведених в табл.1 даних вказує на те, що ведучими особистими пріоритетами є:

- для переселенці із тимчасово окупованих територій: економічний стан сім'ї (8,8 балів), зв'язок із рідними, що на фронті (8,7 балів), зв'язок з рідними із зони активних бойових дій та можливість працевлаштування (по 8,2 бали), забезпечення сім'ї якісними продуктами харчування (7,9 балів), безпека членів сім'ї (7,6 балів).

- для переселенці із зони активних бойових дій: безпека членів сім'ї та зв'язок із рідними, що на фронті (по 8,2 балів), зв'язок з рідними із зони активних бойових дій та можливість працевлаштування (по 8,1 балів), економічний стан сім'ї (8,0 балів), особиста безпека (7,9 балів), забезпечення сім'ї якісними продуктами харчування (7,7 балів).

В структурі особистих пріоритетів особисте здоров'я займає у переселенців з тимчасово окупованих територій 8 місце (7,2 балів); у переселенці із зони активних бойових дій 7 місце (6,8 балів).

Наступним кроком дослідження вивчалоя питання щодо використання за період вимушеного переселення здоров'язберігаючих технологій, в тому числі забезпечення правил особистої гігієни. Розраховувався відсоток

позитивних відповідей на питання анкети. Отримані результати наведені в табл. 3.

Таблиця 3

Здоров'язберігаюча поведінка вимушених переселенців

Показники	Переселенці із тимчасово окупованих територій (п-72)			Переселенці із зони активних бойових дій (п-67)		
	Абс	%	Ранг	Абс	%	Ранг
Прикріплення до сімейного лікаря	32	44,4	5	19	28,4	7
Відвідування сімейного лікаря з профілактичною метою	5	6,9	11	3	4,5	14
При наявності хронічного неінфекційного захворювання виконання рекомендацій лікаря	19	26,4	7	24	35,8	5
Відвідування лікаря-стоматолога з профілактичною метою	7	9,7	10	4	5,9	13
Виконання членами сім'ї календаря щеплень	9	12,5	9	5	7,5	12
Початок, за період переселення, тютюнопаління	12	16,7	8	14	20,9	9
Початок, за період переселення, зловживання алкоголем	7	9,7	10	11	16,4	10
Знайомство з індивідуальними засобами профілактики COVID-19	58	80,6	3	49	73,1	3
Постійне використання індивідуальних засобів профілактики COVID-19	32	44,4	5	41	61,2	4
Щоденний гігієнічний догляд за порожниною рота та зубами	52	72,2	4	52	77,6	2
Постійне миття рук перед їжею	59	81,9	2	49	73,1	3
Постійне миття рук після відвідування туалету	61	84,7	1	53	79,1	1
Проведення ранкової зарядки	12	16,7	8	10	14,9	11
Достатнє фізичне навантаження	21	29,2	6	17	25,4	8
Надмірне вживання солі	12	16,7	8	23	34,4	6

Аналіз отриманих в ході дослідження та наведених в табл. 2 даних вказує на те, що ведучими здоров'язберігаючими чинниками є:

- для переселенців із тимчасово окупованих територій: постійне миття рук після відвідування туалету (84,7%), постійне миття рук перед їдою (81,9%), знайомство з індивідуальними засобами профілактики COVID-19 (80,6%), щоденний гігієнічний догляд за порожниною рота та зубами (72,2%),

постійне використання індивідуальних засобів профілактики COVID-19 (44,4%).

- для переселенців із зони активних бойових дій: постійне миття рук після відвідування туалету (79,1%), щоденний гігієнічний догляд за порожниною рота та зубами (77,6%), постійне миття рук перед їжею та знайомство з індивідуальними засобами профілактики COVID-19 (по 73,1%), постійне використання індивідуальних засобів профілактики COVID-19 (61,2%), при наявності хронічного неінфекційного захворювання постійне виконання рекомендацій лікаря (35,8%).

При цьому респонденти ігнорують наступні здоров'язберігаючі фактори:

- переселенці із тимчасово окупованих територій: відвідування сімейного лікаря з профілактичною метою (6,9%), відвідування лікаря-стоматолога з профілактичною метою (9,7%), виконання членами сім'ї календаря щеплень (12,5%),

- переселенці із зони активних бойових дій: відвідування сімейного лікаря з профілактичною метою (4,5%), відвідування лікаря-стоматолога з профілактичною метою (5,9%), виконання членами сім'ї календаря щеплень (7,5%), проведення ранкової зарядки (14,9%), при наявності хронічного неінфекційного захворювання постійне виконання рекомендацій лікаря (26,4%).

